

WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
WOJCIECH MISIĄG

KBF-4101-02-09/2012
P/12/035

Warszawa, dnia 17 września 2012 r.

Pan
Janusz Witkowski
Prezes
Głównego Urzędu Statystycznego

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli, zwanej dalej ustawą o NIK¹, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała Główny Urząd Statystyczny w zakresie gospodarowania rzeczowym majątkiem trwałym w okresie od 1 stycznia 2011 r. do 30 czerwca 2012 r.

W związku z ustaleniami przedstawionymi w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 sierpnia 2012 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK², przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie z uchybieniami gospodarowanie w okresie objętym kontrolą rzeczowym majątkiem trwałym.

1. W okresie objętym kontrolą w trwałym zarządzie Głównego Urzędu Statystycznego znajdowała się nieruchomość zabudowana budynkiem o powierzchni całkowitej 24.853,8 m², w tym biurowej 17.039 m². Ponadto w użytkowaniu GUS od 1990 r. była nieruchomość gruntowa o powierzchni 8.322 m² położona w Warszawie przy ul. 1 Sierpnia o nieuregulowanym stanie prawnym. Wniosek o oddanie tej nieruchomości w trwały zarząd do Ministra Skarbu Państwa GUS złożył 23 lutego 2012 roku.
2. Urząd wynajmował 259,1m² powierzchni użytkowej podmiotom gospodarczym świadczącym usługi gastronomiczne, handlowe, bankowe na rzecz pracowników oraz udostępnił nieodpłatnie 195,5 m² firmom prowadzącym usługi medyczne, ochroniarskie oraz organizacji „Polskie Towarzystwo Statystyczne” skupiającej przedstawicieli służb statystyki publicznej, środowisk akademickich i jednostek administracji rządowej.
3. W 2011 r. i I półroczu 2012 r. dochody z najmu wyniosły 159,4 tys. zł. i były terminowo odprowadzone na rachunek dochodów budżetu państwa. Stawki czynszu za wynajmowane powierzchnie użytkowe kształtowały się od 18,9 zł/m² (od działalności gastronomicznej) do 62,3 zł/m².

¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82.

² W brzmieniu obowiązującym do 1 czerwca br., w związku z art. 2 ustawy z dnia 22 stycznia 2010 r. o zmianie ustawy o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2010 r. Nr 227, poz. 1482 ze zm.).

4. Terminowo sporządzano i przekazywano deklaracje na podatek od nieruchomości za 2011 r. i 2012 r. Należności z tytułu podatku od nieruchomości były odprowadzane w wyznaczonych terminach.
5. W ewidencji majątku została ujęta wartość nieruchomości znajdującej się w trwałym zarządzie oraz wartość gruntów zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej³.
6. NIK ocenia pozytywnie rzetelność ewidencji księgowej rzeczowego majątku trwałego. Kontrola 38 dowodów księgowych potwierdzających zakup środków trwałych na kwotę 1.074,4 tys. zł wykazała, że były one ewidencjonowane zgodnie z przepisami rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2010 r. w sprawie Klasyfikacji Środków Trwałych⁴. W przypadku każdego zakupu środka trwałego sporządzane były dokumenty przyjęcia środka trwałego (OT) podpisywane przez pracownika odpowiedzialnego za gospodarkę środkami trwałymi oraz zatwierdzane przez naczelnika Wydziału Administracyjno-Księgowego. Wartości środków trwałych na dokumentach OT były zgodne z wartością brutto prezentowaną na fakturach. Zakupione środki trwale były prawidłowo ujmowane na koncie 011 Środki trwale w ewidencji księgowej oraz w ewidencji inwentarzowej. Zakupy inwestycyjne wynikały z potrzeb GUS, a nabyty sprzęt był wykorzystywany do realizacji celów i zadań statutowych.
7. W trakcie kontroli zbadano przebieg likwidacji 210 składników majątkowych o wartości 2.684,3 tys. zł. Kontrola wykazała, że zarządzeniem nr 23 Dyrektora Generalnego z dnia 13 listopada 2009 r. powołano Komisję Kwalifikacyjną do spraw oceny przydatności zużytych lub nieprzydatnych składników majątku ruchomego i ich zagospodarowania, składającą się z pięciu osób. Pomimo to oceny przydatności do użytkowania 125 składników dokonała faktycznie Komisja złożona z dwóch osób. Było to niezgodne z przepisem § 4 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 maja 2010 r. w sprawie sposobu i trybu gospodarowania składnikami rzeczowymi majątku ruchomego, w który wyposażone są jednostki budżetowe⁵, który stanowi, że w skład komisji powołuje się co najmniej trzy osoby.
8. W okresie objętym kontrolą NIK wartość majątku trwałego GUS ulegała zmianom z powodu nieodpłatnego przekazania składników majątkowych, likwidacji zużytych lub nieprzydatnych składników majątku ruchomego, zwiększenia wartości początkowej oraz zakupów nowych środków trwałych na wyposażenie jednostki. Składniki majątkowe po zlikwidowanym zakładzie budżetowym Centrum Edukacji Statystycznej przekazane zostały utworzonej w 2011 r. instytucji gospodarki budżetowej Centrum Badań i Edukacji Statystycznych.
9. NIK ocenia pozytywnie rzetelność sprawozdań za 2011 r. Wartość środków trwałych wykazana w bilansie i sprawozdaniu F-03 o stanie i ruchu środków trwałych⁶ była zgodna z ewidencją księgową.
10. W trakcie kontroli stwierdzono także, że nie jest uregulowany stan prawny nieruchomości położonej w Jachrance, przeznaczonej na cele statutowe GUS użytkowanej obecnie przez instytucję gospodarki budżetowej Centrum Badań i Edukacji Statystycznej GUS. Mając na celu uporządkowanie stanu prawnego tej nieruchomości, w dniu 5 czerwca 2012 r. GUS wystąpił do Ministra Skarbu Państwa z wnioskiem o oddanie jej w trwały zarząd.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o kontynuowanie działań zmierzających do uregulowania stanu prawnego nieruchomości położonej w Jachrance.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK⁷, prosi Pana Prezesa o przedstawienie, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania

³ Dz. U. Nr 128, poz. 861 ze zm.

⁴ Dz. U. Nr 242, poz. 1622.

⁵ Dz. U. Nr 114, poz. 761

⁶ Rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 1 kwietnia 2011 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełnienia oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2011 (Dz. U. Nr 83, poz. 453 ze zm.) Od 10 maja 2012 r. rozporządzenie Prezesa Rady Ministrów z dnia 7 marca 2012 r. w sprawie określenia wzorów formularzy sprawozdawczych, objaśnień co do sposobu ich wypełniania oraz wzorów kwestionariuszy i ankiet statystycznych stosowanych w badaniach statystycznych ustalonych w programie badań statystycznych statystyki publicznej na rok 2012 r. (Dz. U. z 2012 r., poz. 446).

uwag i wykonania wniosku, bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosku lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK⁷, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK⁷, termin nadesłania informacji, o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały Kolegium NIK.

⁷ Patrz przypis 2.